

RIKTLINJER FÖR FETTAVSKILJARE

I RONNEBY KOMMUN

**INFORMATION OCH RÅD TILL FASTIGHETSÄGARE
OCH VERKSAMHETSUTÖVARE**

MILJÖTEKNIK

RONNEBY MILJÖ & TEKNIK AB

FETT SKA INTE IN I AVLOPPET

De kommunala avloppsledningarna är dimensionerade för att ta emot spillvatten från hushåll och det är därför som större mängder fett måste avskiljas från vatten innan det släpps ut i det allmänna ledningsnätet.

Fett som släpps ut i avloppet skapar stora problem. Det avlagras i ledningarna, stelnar, minskar kapaciteten och ibland kan rören helt täppas igen och som följd sker källaröversvämningar eller kostsamma åtgärder som spolningar. Det kan även orsaka skadliga utsläpp i vattendrag samt leda till driftproblem vid pumpstationer och försämring av den biologiska reningen i avloppsvattenreningsverken.

Dessutom orsakar fett luktproblem och svavelvätebildning. Svavelväte är en gas som är giftig, brandfarlig vid höga koncentrationer och förorsakar frätskador på betongrör. Det finns även risk att orenat vatten släpps ut i vattendrag och att fett lockar råttor till fastigheten via ledningsnätet.

KRAV PÅ FETTAVSKILJNING

Spillvatten från lokaler med livsmedelshantering har generellt högre halt av fett än hushållen. För att förhindra utsläpp av dessa samt minimera driftstörningar och översvämningar, skall vatten behandlas innan det släpps ut i det allmänna avloppsvattennätet. En anordning som hjälper till att separera fett från vatten är en fettavskiljare.

Vissa verksamheter kan dessutom behöva ytterligare reningssteg, exempelvis en slamavskiljare då en fettavskiljare är otillräcklig.

Exempel på verksamheter som kan behöva en fettavskiljare är:

Bageri	Gatukök	Personalmatsal
Café	Konditori	Pizzeria
Catering	Livsmedelsbutik	Restaurang
Charkuteri	Hamburgerbar	Skolmatsal/Storkök
Fiskindustri	Mottagningskök	Slakteri

Om verksamheten har en industriell diskmaskin, är den förmodligen av sådan karaktär att fettavskiljning ska tillämpas, oavsett vilken typ av verksamhet som bedrivs.

**"DET ÄR ENDAST SMÅ MÄNGDER FETT
SOM KAN TILLFÖRAS FETTAVSKILJAREN
FÖR ATT DEN SKALL UPPFYLLA SIN FUNKTION"**

HUR EN FETTAVSKILJARE FUNGERAR

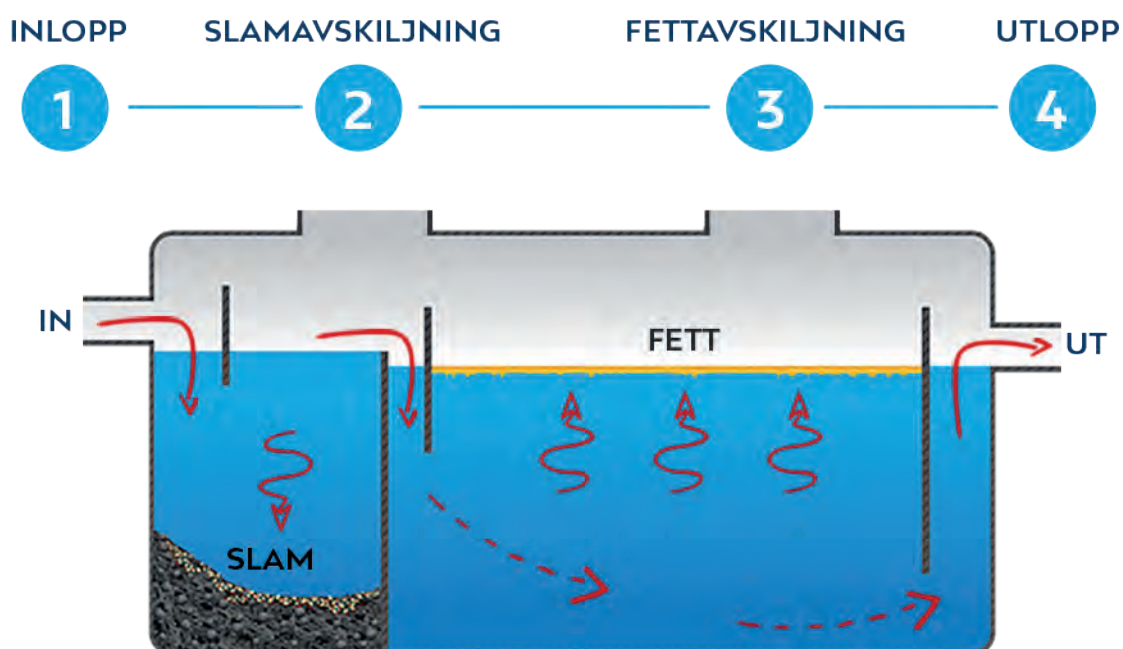
Fettavskiljare har i regel två fack, ett för slam och ett för fett, och fungerar enligt den principen att fett har lägre densitet än vatten. Vatten från de anslutna diskmaskiner, golvbrunnar, mm. rinner genom den vattenfyllda avskiljaren där slam och tyngre partiklar, till exempel matrester, sjunker till botten i det första facket. I det andra facket stiger fettets och lägger sig på ytan.

Det är endast små mängder fett som kan tillföras fettavskiljare för att den skall uppfylla sin funktion. Stekfett, fritureolja eller liknande får inte hällas direkt i avloppet utan ska istället samlas upp och lämnas till en entreprenör för återvinning.

En fettavskiljare måste tömmas, rengöras och fyllas på med vatten regelbundet, annars riskerar man att det samlas så pass mycket slam och fett att vattnet passerar avskiljaren opåverkat. Det betyder att fettavskiljaren inte ska bli överfull innan den töms.

Det är inte lämpligt att använda biologiska tillsatser så som enzymer då fettets inte kan avskiljas tillfredsställande. Det är väldigt viktigt att endast köksavlopp och inte övrigt avlopp som till exempel toalettavloppsvatten kopplas till fettavskiljaren.

Genom att avskilja och hantera fettavfall på ett säkert sätt förhindrar du skador i vattenmiljön, reningsverkens processer, ledningsnätet och människors arbetsmiljö.

LAGSTIFTNING: FÖR FETTAVSKILJNING

Följande lagar och regler står bakom krav för fettavskiljning;

Lag om allmänna vattentjänster (2006:412) 21§:

En fastighetsägare får inte använda en allmän VA-anläggning på ett sätt som innebär att avloppet tillförs vätskor, ämnen eller föremål som kan inverka skadligt på ledningsnätet eller anläggningens funktion eller på annat sätt medför skada eller olägenhet.

Allmänna bestämmelser för Ronneby kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning (2008):

7. (...) Huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten vars beskaffenhet i ej oväsentlig mån avviken från hushållspillvattens.

9. Fastighetsägare får inte tillföra avloppet lösningsmedel, avfettningsmedel, färger, olja, bensen eller annan petroleumprodukt, fett i större mängd, läkemedel eller sura, frätande eller giftiga vätskor och inte heller vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, vidhäftning, gasbildning eller explosion.

Miljöbalk (1998:808) 9 kap. 7 §: Avloppsvatten skall avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål skall lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras.

Boverkets Byggregler (BFS 2011:6, BBR18) 6:641: I spillvatteninstallationer där vattnet kan innehålla mer än obetydliga mängder av skadliga ämnen, ska spillvattnet behandlas eller avskiljare installeras. (...) Avskiljare bör finnas om spillvattnet kan innehålla mer än obetydliga mängder av slam eller fasta partiklar som ger påtaglig risk för avsättningar, fett eller andra ämnen som avskiljs vid spillvattnets avkylning (...), olja och andra i vatten olösliga ämnen.

1

FASTIGHETSÄGARENS ANSVAR

Eftersom en fettavskiljare tillhör en fastighets VA-installation, är det fastighetsägarens ansvar att det finns en korrekt dimensionerad och CE-märkt fettavskiljare installerad. Det ingår även i fastighetsägarens uppgift att fettavskiljaren kontrolleras (till exempel med avseende på sprickor, funktion och larm), underhålls och töms enligt gällande regler, återfylls med vatten direkt efter tömning samt att överblivet fett tas om hand för fettåtervinning.

2

VERKSAMHETSUTÖVARENS ANSVAR

Verksamhetsutövaren ansvarar för egenkontroll, för att det finns ett abonnemang för tömning av fettavskiljaren samt för att anmäla alla förändringar som kan påverka verksamhetens omfattning. Verksamhetsutövaren ska alltid anmäla alla förändringar eller utökningar i verksamheten då i sådana fall kan hanteringen av fett och andra produkter ändras.

För riktlinjer kring val och installation av fettavskiljare finns svensk standard SS-EN 1825-1 och SS-EN 1852-2. På nästa sida kan du se en sammanfattning av de viktigaste aspekterna.

3

ANMÄLAN

Fettavskiljaren som installeras bör vara CE-märkt och funktionstestad. Innan du börjar installera en fettavskiljare måste du söka bygglov (gäller nya verksamheter) eller göra bygganmälan (gäller befintliga verksamheter) hos Ronneby kommuns Miljö- och byggnadsförvaltningen samt anmäla detta till Miljöteknik.

Alla blanketter hittar du på våra hemsidor:

www.ronneby.se

www.ronneby.se/miljoteknik

4

DIMENSIONERING

Svensk standard SS-EN 1825-1 reglerar hur dimensionering utförs. Observera att avgörande av storleken på fettavskiljare endast efter antalet portioner per dag inte är ett godkänt sätt av dimensionering. Miljöteknik utför inte dimensionering av fettavskiljare, fastighetsägaren bör anlita en VVS-konsult för val av lämplig fettavskiljare med all nödvändig utrustning.

5

PLACERING

Fettavskiljaren ska placeras i ett separat utrymme (det vill säga inte i lokal där man förvarar och hanterar livsmedel) med god luftväxling. Den ska också vara lättillgänglig för tömning och invändig rengöring. Tänk på att god belysning och tillgång till varmvatten är nödvändigt för tömningsentreprenören att kunna utföra ett bra arbete. Avskiljaren ska ha en avluftning ut från fastigheten och utrymmet där avskiljaren placeras ska ha tillfredsställande ventilation för att förhindra dålig lukt.

Tänk på att för fettavskiljare som placeras i källaren kan en rördragning genom brandcellsgräns i golvbjälklag vara aktuell. Rördragningen måste i sådana fall isoleras eller förses med rörstrypare så att brand inte kan spridas mellan brandcellerna.

6

TÖMNING

Tömning av fettavskiljare sker vid behov, dock minst 4 gånger per år, det vill säga minst var tredje månad. Beställning av tömning av fettavskiljaren görs hos Renhållningen på Miljöteknik. Om du väljer en annan entreprenör, maila eller posta kopia på ditt tömningsavtal inklusive tömningsintervaller till Miljöteknik för information.

Hela avskiljaren ska tömmas och rengöras. Fettavskiljaren måste fyllas med vatten direkt efter tömningen, i annat fall kan fett följa med ut i avloppet när nivån når utloppsroret. Du kan återfylla avskiljaren genom att öppna kranar i köket, en vanlig kökskran som är fullt öppen i en timme släpper ut ca 500 l = 0,5m³.

7

DISPENS FRÅN TÖMNING

För verksamheter där det är uppenbart att tätare tömning inte behövs, kan uppehåll i tömningen av fettavskiljare beviljas. Dispens beviljas skriftligt av Ronneby Miljö & Teknik AB och för att ansöka fyller du i en blankett "Dispens från tömning av fettavskiljare" som finns på ronneby.se/miljoteknik. Verksamheter där tätare tömningsintervaller kan vara aktuella är till exempel säsongöppna restauranger.

8

BESIKTNING

Fastighetsägaren ser till att en gång per år kontrollera följande: fettavskiljarens kondition, skiljeväggarna, in- och utloppet samt larmgivaren och larmdisplayen. Fastighetsägaren upprättar ett besiktningssprotokoll och ansvarar för att eventuella fel åtgärdas inom rimlig tid.

9

EGENKONTROLL

Livsmedelföretagare ansvarar för att utföra egenkontroll där även fettavskiljare som en del av utrustningen ska ingå. Det måste finnas tydliga rutiner för kontroll med tanke på drift och skick med anledning att förebygga olägenheter för människors hälsa och miljön.

10

EJ FUNGERANDE ELLER EJ TÖMNINGSBAR FETTAVSKILJARE

I fall där fettavskiljaren inte fungerar, inte kan tömmas eller inte finns, krävs nödvändiga åtgärder inom sex månader - detta meddelas även skriftligt av Miljöteknik. Detta för att anslutning till VA-anläggningen fortsättningsvis ska vara godkänd. Saknas abonnemang för tömning ordnas detta av Ronneby Miljö & Teknik AB på fastighetsägarens bekostnad. I samband med tillförsel av fett eller olja till avloppsledningsnätet, kan fastighetsägaren bli ersättningskyldig för spolningar, filmningar eller källaröversvämningar. Ronneby Miljö & Teknik AB och Ronneby kommun har rätt att inspektera fettavskiljaren.

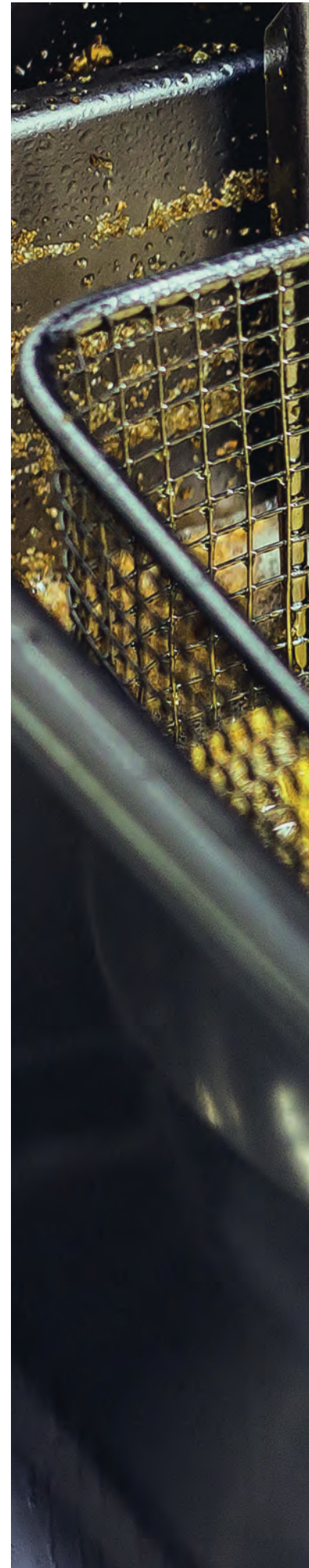
11

DISPENS FRÅN FETTAVSKILJARE

I vissa fastigheter där fett inte riskerar hamna i avloppet i koncentration som överstiger 50 mg per liter, kan dispens från fettavskiljare beviljas. Dispens beviljas skriftligt av Ronneby Miljö & Teknik AB och för att ansöka fyller du i en blankett "Dispens från fettavskiljare" som finns på ronneby.se/miljoteknik.

Dispensen gäller för fastighetsägaren samt livsmedelsverksamheten och gäller den omfattningen som beskrivs i ansökan. Dispensen kan beviljas för en period om högst två år med förbehåll att Ronneby Miljö & Teknik AB har rätt att omgående och villkorslöst ombepröva dispensen om det skulle visa sig uppstå problem med fettavlagringar i det anslutande allmänna spillvattennätet.

För att få sin dispens godkänd kan Miljöteknik kräva att verksamheten på egen bekostnad ordnar provtagning av utgående avloppsvatten. Provtagning och analys ska utföras av ackrediterat laboratorium. Gränsvärdet för fett i avloppsvattnet är 50 mg/l analyserat som avskiljbart fett.

CHECK

■ KONTAKTA

Kontakta en VVS-konsult eller VVS-entreprenör för hjälp med dimensionering och val av rätt fettavskiljare.

■ KONTROLLERA

Kontrollera att de tekniska kraven samt kraven för placering och tömning av fettavskiljaren uppfylls. Kontakta Miljöteknik eller Miljö- och byggnadsförvaltningen om du är osäker.

■ SÖK BYGGLOV

Sök bygglov/gör bygganmälan hos Miljö- och byggnadsförvaltningen i Ronneby kommun. Tänk på att varje bygglov ska ha en kontrollplan där byggets kritiska punkter finns förtecknade. Kontrollplanen ska godkännas av förvaltningen före det att ett startbesked kan meddelas för åtgärden. När bygget är klart ska kontrollplanen vara helt ifylld och undertecknad innan den lämnas in.

■ GÖR ANMÄLAN

Gör anmälan till Ronneby Miljö&Teknik AB innan fettavskiljare tas i bruk. Redovisa dimensioneringsunderlag, fettavskiljarens storlek, fabrikat och installation.

■ TECKNA ABONNEMANG

Teckna abonnemang för tömning av fettavskiljaren. Om du väljer en annan entreprenör än Miljöteknik, skicka en bekräftelse på tömningsavtal i samband med installation av fettavskiljare.

■ HA KONTROLL

Ha egenkontroll som rutin och gör besiktning årligen, i samband med tömning.

■ ÅTERVINN

Annat fett i stora mängder, t.ex. stekfett eller frityrolja ska samlas upp i särskilda kärl och lämnas för extern hantering.

I Sverige finns flera företag som hämtar och återvinner fettavfall.

ANTECKNINGAR

A spiral-bound notebook with a cream-colored cover and a white page with horizontal lines. The page is decorated with colorful paper scraps in shades of orange, teal, and blue. The notebook is placed on a dark blue carpeted floor next to a white tiled wall and a green plant.

ANTECKNINGAR

A spiral-bound notebook with a cream-colored cover and lined pages. The notebook is held by a hand, and the background shows a hand holding a glass of water and a wooden chair leg. The notebook is decorated with four colorful tabs: orange on the top left, teal on the top right, teal on the bottom left, and orange on the bottom right.

Blanketter finns att ladda ner på:

ronneby.se

ronneby.se/miljoteknik

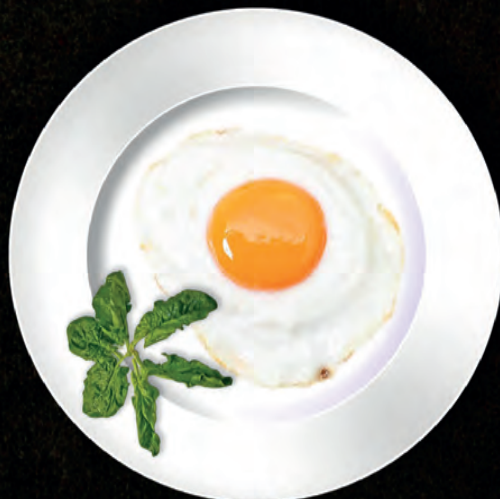
Bygglov & bygganmälan

Miljö- och byggnadsförvaltningen

mbf@ronneby.se, 0457-61 82 03

Anmälan om fettavskiljare, ansökan om dispens, fakturafrågor, tömningsschema och övriga frågor om fettavskiljare:

info@miljoteknik.ronneby.se, 0457-61 78 56

MILJÖTEKNIK

RONNEBY MILJÖ & TEKNIK AB

WWW.RONNEBY.SE/MILJOTEKNIK